

REPUBLIKA HRVATSKA
KARLOVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINA VOJNIĆ
Trg Stjepana Radića 1, 47220 VOJNIĆ
OIB 32028576296

KLASA: 023-05/16-01/146
UR BROJ:2133/17-04-4/7-16-01
Vojnić, 30.09.2016

Na temelju Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN78/15) I Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN58/16) Načelnik Općine Vojnić

donosi

STRATEGIJU UPRAVLJANJA RIZICIMA OPĆINE VOJNIĆ

1.UVOD

Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN 78/15) I Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN58/16) uređuju sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru koji obuhvaća financijsko upravljanje i kontrole te unutarnju reviziju.

Financijsko upravljanje i kontrole provode se putem međusobno povezanih komponenti (kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, praćenje i procjena.

Stoga je temeljem članka 7, stavka i članka 12 Zakona (NN 78/15), propisana obveza poduzimanja aktivnosti u cilju provedbe procesa upravljanja rizicima, odnosno donošenja strategije upravljanja rizicima, Ova Strategija izrađena je na temelju okvira koje je postavilo Ministarstvo financija u Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima kod korisnika proračuna (2009) a obaveza njezine primjene proizlazi iz Zakona.

Prema odredbama Zakona rizik se definira kao mogućnost nastanka događaja koji mogu nepovoljno utjecati na ostvarenje ciljeva, a upravljanje rizicima kao cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika proračuna te poduzimanja potrebnih radnji, posebice kroz primjenu sustava financijskog upravljanja i kontrola a u svrhu smanjenja rizika.

Upravljanje rizicima dio je procesa upravljanja i polazna točka za uspješno poslovanje, Kvalitetan proces upravljanja rizicima zahtjeva:

- razumijevanje rizika kojima je izložena organizacija
- donošenje i implementaciju odgovarajuće strategije, postupaka i mjera aktivnosti kojima se smanjuje rizik.
- postojanje i funkcioniranje kontrolnih aktivnosti

-pravodobno predviđanje promjena u poslovnom okruženju

Upravljanje rizicima treba oblikovati i implementirati tako da se osigura ostvarivanje ciljeva i zadaća korisnika proračuna. Međutim prije definiranja ciljeva treba odrediti viziju i misiju koje proizlaze iz ove Upute.

Vizija je poboljšanje učinkovitosti ,kvalitete odlučivanja te zakonsko, namjensko i svrhovito korištenje raspoloživih sredstava kroz integriranje upravljanja rizicima kod izgradnje Komunalnog odlagališta Kokirevo, pogodovati razvoju drveno prerađivačke industrije budući je općina Vojnić bogata prirodnim resursima kao što su šume ,razvoju turizma i lovstva, razvoj poljoprivrede.

Misija je zalaganje Općinske uprave Općine Vojnić da poboljša uvjete življenja građana općine Vojnić koji se odnose na uređenje naselja i stanovanja ,prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo ,brigu o djeci, primarnu zdravstvenu zaštitu, socijalnu skrb ,odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, šport, zaštitu potrošača zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu ,promet na svom području .

Ciljevi ove Strategije:

- ugraditi upravljanje rizicima u procesu planiranja i donošenja odluka
- osigurati okvir za utvrđivanje ,procjenu, postupanje, praćenje i izvješćivanje o rizicima s kojim su upoznati i koje razumiju službenici Općine Vojnić.
- kontinuirano poboljšavati aktivnosti i sposobnosti upravljanja rizicima
- osigurati da se upravljanje rizicima provodi u skladu sa Zakonom i metodologijom za provedbu procesa upravljanja rizicima Ministarstva financija.

2. STAV OPĆINE VOJNIĆ PREMA RIZICIMA

Općina Vojnić se zalaže za učinkovito upravljanje rizicima koji prijete obavljanju njezinih funkcija ili ugrožavaju ostvarenje ciljeva. Sve aktivnosti koje provodi Općina moraju biti u skladu s Ciljevima Općine i zahtjevima zakonodavnog okvira.

One aktivnosti koje nose rizike sa značajnim i štetnim posljedicama i štete ugledu Općine će se izbjeći. Svi programi ,projekti i aktivnosti koje provodi Općina i s njima povezani rashodi i izdaci moraju biti obuhvaćeni Proračunom Općine.

3.CILJEVI KAO POLAZNA TOČKA ZA PROCES UPRAVLJANJA RIZICIMA

Ciljevi predstavljaju očekivane rezultate Jedinstvenog upravnog odjela Općine Vojnić.

Kako bi upravljanje rizicima postalo sastavni dio procesa planiranja ,prilikom izrade svih planskih dokumenata kojima se utvrđuju strateški i operativni ciljevi, razmatraju se rizici koji mogu utjecati na njihovu provedbu.

Ciljevi sadržani u strateškim ,operativnim ili financijskim planovima polazna su osnova za utvrđivanje rizika Općine kao i njezinih proračunskih korisnika.

U Jedinstvenom upravnom odjelu Općine Vojnić odvijaju se poslovni procesi koji su neophodni za normalno funkcioniranje i obavljanje svakodnevnih zadataka.

Poslovanje Jedinog jedinog upravnog odjela čini niz poslovnih procesa a za svaki od njih mora se odrediti osoba zadužena za upravljanje njime i koja za njegovu provedbu odgovara vlasniku Procesu.

4. PROCES UPRAVLJANJA RIZICIMA

Proces upravljanja rizicima je sastavni dio procesa planiranja i upravljanja poslovnim procesima, stoga je potrebno provoditi ovaj proces prilikom izrade strateškog plana ,financijskog plana te u svrhu unapređenja poslovnih procesa odnosno prilikom uvođenja novih poslovnih procesa.

Proces upravljanja rizicima koji uspostavlja Jedinostveni upravni odjel Općine Vojnić obuhvaća:

- utvrđivanje rizika
- procjenu rizika
- postupanje po rizicima
- praćenje i izvješćivanje o rizicima

U procesu upravljanja rizicima definirana su dva dokumenta : **Obrazac za utvrđivanje i procjenu rizika** te **Registar rizika** .

Registar rizika predstavlja bazu podataka za sve informacije o rizicima ,odnosno pregled utvrđenih rizika, procjenu rizika potrebnih aktivnosti koje će smanjiti posljedice rizika, osoba koje su zadužene za provođenje određenih aktivnosti kao i datum izvršenja tih aktivnosti.

4.1. UTVRĐIVANJE RIZIKA

Utvrđivanje rizika podrazumijeva identifikaciju događaja i određivanje ključnih rizika koji mogu nepovoljno utjecati na ostvarenje ciljeva sadržanih u planskim dokumentima.

U ovoj fazi potrebno je identificirati rizike i popuniti one rubrike Obrasca za utvrđivanje i procjenu rizika koji se odnose na cilj ,rizik, te kratak opis rizika.

Utvrđuju se rizici koji bi mogli ugroziti ostvarenje elemenata planskih dokumenata odnosno elemenata poslovnih procesa te su to rizici posebnih, programskih, operativnih odnosno procesnih ciljeva.

Metode utvrđivanja rizika mogu biti :prethodno iskustvo (gdje se koriste podaci i analize o realizaciji planskih dokumenata i izvješća u kojim se objašnjavaju razlozi odstupanja od planova)(Prilog 3)

Prilikom utvrđivanja rizika koristi se tipologija rizika (Prilog 4)kojim su rizici podijeljeni na pet glavnih skupina rizika. Skupine rizika odnose se na slijedeća područja:

1. Vanjsko okruženje
2. Planiranje, procesi i sustavi
3. Zaposlenici i organizacija
4. Zakonitosti i ispravnosti
5. Komunikacije i informacije

Ovisno o navedenom područjima ,osobe zadužene za prikupljanje podataka o utvrđenim rizicima u Jedinostvenom upravnom odjelu utvrđuju one rizike koji su povezna s ciljevima iz njihove nadležnosti .

Identificirane rizike potrebno je opisati na način da iz opisa rizika bude razvidno o kojem se događaju radi, koji je njegov uzrok i koja bi mogla biti posljedica.

4.2.Procjena rizika

Razlikujemo dvije vrste rizika:

- Inherentni rizik jest rizik ili niz rizika s kojima se suočava organizacija ne uzimajući u obzir uspostavljene kontakte i faktore koji ublažavaju rizike. Ovi se rizici generiraju zbog uobičajene okolnosti ,vrste aktivnosti koje se provode a mogu biti unutarnji i vanjski.
- Rezidualni rizik je rizik kad se uzmu u obzir postojeće kontrole koje ublažavaju rizik. Dakle ,nakon poduzimanja određenih radnji ,rizik i dalje postoji i predstavlja rizik koji se ne može potpuno ukloniti.

Procjena rizika temelji se na dvije vrste ulaznih informacija-procjeni učinka rizika i procjeni vjerojatnosti pojave rizika na inherentnoj i rezidualnoj razini.

Procijeniti učinak inherentnog rizika znači procijeniti značajnost posljedice ako se rizik ostvari. Učinak se boduje ocjenama 1-3 ili opisno: malen (ocjena 1), umjeren (ocjena 2) , i velik (ocjena 3).

Slika 1.Tablica-prijedlog za procjenu učinka (posljedice)

Učinak	ocjena	opis
Velik	3	Prekid svih osnovnih programa /usluga Gubitak značajne imovine Ozbiljne štete za okoliš Smrt Značajan gubitak povjerenja javnosti Pritisak javnosti za smjenu čelnika
Umjeren	2	Prekid nekih osnovnih programa/usluga Gubitak imovine Izvesne štetne posljedice za okoliš Teške ozljede Djelomičan gubitak povjerenja javnosti Negativan stav javnosti u medijima
Malen	1	Kašnjenje u rokovima kod manje značajnih projekata/usluga Gubitak imovine (male vrijednosti) Tretman kao prva pomoć Usporeno stjecanje povjerenja javnosti Djelomično negativan stav javnosti

Procijeniti vjerojatnost identificiranog inherentnog rizika znači procijeniti kolika je vjerojatnost da se neki rizik ostvari. Vjerojatnost se boduje ocjenama 1-3 ili opisno:

Niska (ocjena 1), srednja(ocjena 2) ili visoka (ocjena 3).

Slika 2. Tablica -prijedlog za procjenu vjerojatnosti

Vjerojatnost	Ocjena	Opis
Visoka	3	Očekuje se da će se ovaj događaj javiti u većini slučajeva
Srednja	2	Događaj se ponekad može dogoditi
Niska	1	Nastanak događaja nije vjerojatan

Ukupna izloženost riziku ,odnosno ukupna inherentna razina rizika dobiva se pomoću matrice 3x3(slika 3),odnosno umnoškom bodova za učinak s bodovima za vjerojatnost
Ukupna izloženost riziku može biti niska (ocjena 1,2),srednja(ocjena 3,4)i visoka (ocjena 6,9)

Slika 3.:Matrica za određivanje inherentnog rizika

Vjerojatnost	Učinak		
Visoka	3	6	9
Srednja	2	4	6
Niska	1	2	3
	malen	srednji	velik

Za određivanje rezidualne razine rizika može se koristiti matrica na slici 4

Slika 4:

Rezidualni rizik	velik			Visok rezid.rizik
	umjeren			
	malen	Malen Rezidualni rizik		
		visoka	srednja	niska
Učinkovitost kontrola				

Vezano za utvrđivanje granice prihvatljivosti rizika, kod rizika niske razine ne poduzimaju se dodatne mjere ,rizik srednje razine se nadzire i njima se upravlja putem dodatnih mjera ,a rizici visoke razine zahtijevaju trenutnu provedbu mjera za njihovo ublažavanje.

Nakon popunjavanja obrasca za utvrđivanje i procjenu rizika popunjava se obrazac Registar rizika

Za svaki rizik treba izabrati jedan od slijedećih odgovora na rizik :

-izbjegavanje rizika -na način da se određene aktivnosti izvode drugačije

-prenošenje rizika-putem konvencionalnog osiguranja ili prijenos na treću stranu

-prihvaćanje rizika-kada su mogućnosti za poduzimanje određenih mjera ograničene ili su troškovi Poduzimanja nerazmjerni u odnosu na moguću korist, s time da rizik treba pratiti kako bi se osiguralo da ostane na prihvatljivoj razini.

-smanjivanje /ublažavanje rizika-poduzimati mjere da se smanji vjerojatnost ili učinak rizika.

Registar rizika razmatra se i ažurira po potrebi (jednom godišnje)u svrhu provjere da li su planirane mjere poduzete i da li su postigle očekivane rezultate.

4.4 Praćenje i izvješćivanje o rizicima

Posljednji korak uključuje praćenje i izvješćivanje o rizicima tako da rukovoditelji na svim razinama upravljanja mogu pratiti da li se profil rizika mijenja ,steći uvjerenje da je upravljanje rizicima učinkovito i poduzimati daljnje akcije ako je to potrebno.

Registri rizika moraju se redovito (jednom godišnje)ažurirati u pogledu

-novih rizika

-rizika koji se tretiraju

-rizika koji su prihvaćeni

-rizika na koje se nije moglo djelovati

5. ULOGE ,OVLASTI I ODGOVORNOSTI U PROCESU UPRAVLJANJA RIZICIMA

Kako bi se osigurala uspješna provedba procesa upravljanja rizicima u Općini Vojnić odgovorne osobe za upravljanje rizicima su:

1. Načelnik Općine
2. Pročelnik Jedinственог управног одјела
3. Voditelj za finansijsko upravljanje i kontrole
4. Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrole
5. Svi zaposlenici.

Uloga Načelnika jest:

- Odgovornost za određivanje strateškog smjera i stvaranje uvjeta za nesmetanu provedbu svih aktivnosti vezanih za upravljanje rizicima
- Osiguravanje najviše razine predanosti i podrške upravljanja rizicima
- Donošenja strategije za upravljanje rizicima i odgovarajuće smjernice
- Osiguravanje da je Registar rizika na razini programa posebnih ciljeva i da se redovito prati

Zadaća Pročelnika Jedinственог управног одјела je da:

- Osigura da se upravljanje rizicima provodi u skladu sa strategijom upravljanja rizicima
- Osigura svakodnevno upravljanje rizicima
- Osigura da je Registar rizika za Jedinствен управни одјел ustrojen te da se redovito prati
- Osigura da su svi zaposlenici Jedinственог управног одјела upoznati s procesom upravljanja rizicima
- Potiče zaposlenike da se osposobljavaju za sustavno prepoznavanje i rješavanje rizika koji prijete njihovim aktivnostima i iskoristiti prilike za bolje rezultate.

Voditelj za financijsko upravljanje i kontrole ima ulogu da:

- Osigura i pruža pomoć zaposlenicima pri izradi popisa i opisa poslovnih procesa odnosno procedura i procjeni rizika.
- Osigura ažuriranje dokumentacije vezane uz knjigu poslovnih procesa i registre rizika.
- Priprema izvješća o provedbi Plana financijskog upravljanja i kontrola i izvješće o upravljanju rizicima.
- Obavlja poslove nadzora nad provedbom procesa upravljanja rizicima
- Utvrđuje i razvija nove kontrolne mehanizme i planove za daljnje poboljšanje kontrole

Uloga koordinatora za financijsko upravljanje i kontrole

- Osigura i pruža pomoć zaposlenicima pri izradi popisa i opisa poslovnih procesa odnosno procedura
- osigura ažuriranje dokumentacije vezane uz knjigu poslovnih procesa i registra rizika
- osigura Pročelniku Jedinostvenog upravnog odjela pravovremene i točne informacije o upravljanju rizicima
- Suraduje s voditeljem za Financijsko upravljanje i kontrole oko uspostave sustava Financijskog upravljanja i kontrola

Svi zaposlenici su odgovorni za to da :

- Smjernice za upravljanje rizicima koriste učinkovito
- Osiguraju da su identificirani rizici koji bi mogli rezultirati neispunjenju ključnih ciljeva i zadataka
- Svaki novi rizik prijaviti nadređenoj osobi
- Primjenjuju kontrolne mehanizme u cilju ublažavanja rizika.

Voditelj za financijsko upravljanje i kontrole po prikupljenim podacima od svih zaposlenika Jedinostvenog upravnog odjela ažurirati će Registar rizika najkasnije do 31.listopada 2016 godine.

Ova strategija objaviti će se u Službenom Glasniku Općine Vojnić i stupa na snagu osam dana nakon objave.

Dostaviti:

- 1.n/p Pročelnika JUO
- 2.Glasnik Općine Vojnić
- 3.Pismohrana

Načelnik Općine
Nebojša Andrić